

Polen, modern historia 1989 – 2019

Några händelser ur Polens moderna historia

1989

Förhandlingarna med det då fortfarande förbjudna Solidaritet inleddes i februari och pågick till april. Solidaritet representerades av Lech Walesa och ett antal nyligen frigivna människorättskämpar. Överenskommelse träffades om att delvis fria val skulle hållas. De ägde rum den 4 juni, samma dag som det kinesiska kommunistpartiet beordrade en blodig massaker på Den himmelska fridens torg i Peking

Meningen med överenskommelsen var att kommunistpartiet skulle behålla den yttersta kontrollen, bland annat över polisen och militären, och att Jaruzelski skulle få en nyinrättad post som president. De oppositionella krafterna skulle beredas plats i de officiella politiska församlingarna och få inflytande över den ekonomiska och sociala politiken. Solidaritetsledarna såg uppgörelsen som ett första betydelsefullt steg mot en fullständig demokratisering

Utgången av de första delvis fria valen i Östeuropa överraskade alla. Solidaritet vann en förkrossande seger. I augusti fick Jaruzelski ge Tadeusz Mazowiecki, Solidaritetsrådgivare och Lech Walesas närmaste medarbetare, i uppdrag att bilda regering

Denna utnämning innebar slutet för kommunisternas 45-åriga maktmonopol i Polen och blev en startsignal för frigörelsen i hela Östeuropa, inklusive Berlinmurens fall två månader senare. Den sovjetiske ledaren Michail Gorbatsjov uppmanade offentligt de polska kommunisterna att finna sig i att de förlorat makten

1990

Kommunistpartiet upplöstes i januari och de kommunistiska ministrarna försvann ur regeringen några månader senare. General Jaruzelski, som valts för fem år, avgick redan under hösten. Han lämnade fältet fritt för Lech Walesa, som i ett direktval blev landets förste demokratiskt valde president

1991

Det första helt fria valet hölls under hösten och ledde till ett högerdominerat, men splittrat parlament. De två följande regeringskoalitionerna, under ledning av Jan Olszewski och därefter Hanna Suchocka, som överlevde i 6 respektive 14 månader, hade bräckligt stöd i parlamentet

1993

Ett nyval under året ledde till en storseger för Demokratiska vänsteralliansen (SLD) med det omdanade kommunistpartiet i spetsen. Solidaritet och flera små högerpartier lyckades inte nå den nyinförda spärren på fem procent av rösterna som krävdes för att komma in i Sejmen

1995

Solidaritet miste presidentposten då Lech Walesa förlorade presidentvalet mot Aleksander Kwasniewski, den unge och dynamiske ledaren för SLD

1997

Solidaritet återkom i högeralliansen AWS och vann parlamentsvalet. Premiärminister blev Jerzy Buzek, en inflytelserik aktivist inom Solidaritet. Den nya regeringen ville påskynda och fullborda omvandlingen i landet genom omfattande sociala och ekonomiska reformer. Buzek ledde sin regering mandatperioden ut, 1997–2001, men lyckades inte genomföra alla sina ambitioner. Tillväxten försvagades, arbetslösheten och samhällsklyftorna växte

2000

Omvaldes Aleksander Kwasniewski som president

2001

I parlamentsvalet förlorade återtog SLD makten. Leszek Miller blev premiärminister. Under året slutfördes förhandlingarna om polskt medlemskap i EU

2003

En folkomröstning om EU-medlemskapet hölls i juni. Ja-sidan vann med 77,5 procent av rösterna

2005

SLD förlorade makten i parlamentsvalet under hösten. De hade tappat starkt i popularitet sedan valet 2001 på grund av ett flertal korruptionsskandaler. Med lågt valdeltagande vann tvillingarna Lech och Jarosaw Kaczynskis mitten-högerparti Lag och Rättvisa (PiS) med knapp marginal över det liberala Medborgarplattformen (PO), lett av Donald Tusk. Jarosaw Kaczynski fick uppgiften att bilda regering. Lech Kaczynski besegrade Donald Tusk i presidentvalet som hölls samtidigt

PiS bildade regering med två småpartier: det populistiska landsbygdspartiet Självförsvar och det ultranationalistiska Polska Familjernas förbund (LPR). Bröderna Kaczynskis politiska ambition var att inleda en ny epok i Polens historia och, bland annat, rensa ut resterna av kommunisttiden

2007

Efter två år vid makten förlorade tvillingarna Kaczynskis den på grund av spänningar i regeringskoalitionen, som fick den att bryta samman under sommaren. Nyval utlystes

I nyalet i oktober segrade Medborgarplattformen (PO). PO-ledaren Donald Tusk utsågs till premiärminister. Hans parti bildade därefter en regeringskoalition med bondepartiet PSL, lett av den tidigare premiärministern Waldemar Pawlak, som nu blev ekonomiminister

2009

I maj godkänner IMF en ettårig kredit på 20,6 miljarder dollar till Polen för att hjälpa landet möta den internationella finanskrisen

I september meddelar president Barack Obama att USA lägger ner sina planer på att placera ett omdiskuterat robotförsvar i Polen

I oktober avgår inrikesministern, justitieministern och vice ekonomiministern på grund av motsättningar i parlamentet vilket fick premiärminister Tusk att avskeda CBA-chefen Mariusz Kaminski, som legat bakom anklagelser mot PO-politiker

I december noteras att Polen, som enda EU-land klarar, klarat sig undan ekonomisk nedgång under året i efterdyningarna av den amerikanska banken Lemman Brothers konkurs hösten 2008

2010

I april omkommer president Lech Kaczyński i en flygkrasch i ryska Smolensk tillsammans med sin hustru och 94 andra personer, däribland landets högsta militärer, centralbankschefen och flera ledamöter i sejmen. Parlamentets talman Bronisław Komorowski tar tillfälligt över statschefens ämbete

I juni saligförklarar den katolska kyrkan prästen Jerzy Popiełuszko, kritiker av kommunistregimen som mördades av säkerhetspolisen 1984. Omkring 150 000 polacker, bland dem landets regeringschef och EU-parlamentets talman deltar vid ceremonin i Warszawa

Bronisław Komorowski besegrar Jarosław Kaczyński i första omgången av presidentvalet

I juli segrar Solidaritetsmedlemmen och PO:s kandidat Bronisław Komorowski i andra, och avgörande, omgången av presidentvalet

I augusti bojkottar presidentvalets förlorare Jarosław Kaczyński segraren Bronisław Komorowskis installation i ämbetet. Kaczyńskis religiösa anhängare demonstrerar utanför presidentpalatset kring ett träkors, som minner om den avlidne Kaczyński-brodern och de övriga offren för flygkraschen i april

I september flyttas det omstridda träkorsset utanför presidentpalatset till ett kapell inne i palatset och senare till St Annas kyrka i Warszawa

2011

I januari lägger den ryska haveriutredningens slutrapport skulden för flygkraschen i Smolensk i april 2010 på de polska piloterna. Oppositionsledaren Jarosław Kaczyński betecknar rapporten som ett "hån" och får stöd av många polacker, som menar att Ryssland är skyldigt till katastrofen

I juli blir Polen U:s ordförandeland under ett halvår för första gången sedan det polska inträdet i unionen 2004

Den polska haverirapporten om flygkraschen i Ryssland i april 2010 fördelar skulden på de polska piloternas utbildning, de ryska flygledarnas agerande och belysningen vid flygplatsen i Smolensk. Som en följd av rapportens slutsatser om flygvapnets pilotutbildning avgår den polske försvarsministern

I augusti begår den omstridda förre ministern Andrzej Lepper självmord. Lepper hade varit ledare för det EU-kritiska partiet Självförsvar

I oktober vinner Medborgarplattformen, PO, valet till sejmen, polska parlamentet, för andra gången i rad. Premiärminister Donald Tusk gör en smärre regeringsombildning men regerar vidare med PO och Polska bondepartiet

2012

I januari döms förre inrikesministern Czesław Kiszczak till två års fängelse villkorligt för sitt ansvar när Polen införde krigslagar 1981. Förre kommunistpartiledaren Stanisław Kania frikänns. General Wojciech Jaruzelski står också åtalad, men rättegången mot honom har uppskjutits av hälsoskäl

I maj beslutar parlamentet om nya pensionsregler som höjer pensionsåldern till 67 år för både män och kvinnor. Höjningen ska ske stegvis till 67 år för män 2020 och för kvinnor 2040

I september demonstrerar omkring 50 000 människor i Warszawa mot regeringen under mottot "Vakna Polen"

I november avskedar dagstidningen Rzeczpospolita sin chefredaktör och en journalist efter en artikel som felaktigt hävdade att sprängämnen hittats i vrakresterna efter den polska flygkraschen i Smolensk i Ryssland 2010

2013

Januari

Stoppade EU utbetalning av ett infrastrukturstöd motsvarande 7.7 miljarder kronor till Polen då man misstänker korruption vid stora vägbyggnadsprojekt

September

Genomförde fackförbunden fyra dagars protester mot regeringens arbetsmarknads- och lönepolitik. Under den fjärde dagen samlades omkring 100 000 fackföreningsmedlemmar från hela landet i Warszawa. Demonstranterna protesterade bland annat mot den höjda pensionsåldern och krävde garantier för jobb, sjukvård och pensionsförmåner

Oktober

Avled Tadeusz Mazowiecki, Polens första premiärminister efter kommunismens fall vid en ålder av 86 år

November

Demonstrerade högerextrema nationalister i Warszawa på nationaldagen den 11 november och genomförde våldsamma protester vid den ryska ambassaden. 72 personer greps. Ett par dagar senare framförde president Komorowski en officiell ursäkt till Ryssland, som krävt Polen på en sådan

December

Grep polisen 18 personer misstänkta för inblandning i en korruptionshärva kring regeringens inköp av datasystem, tidigare hade 17 personer åtalats. Bland de nu gripna fanns en tjänsteman på utrikesdepartementet och försäljningschefer på flera IT-företag

2014

Januari

Godkände regeringen en plan för att satsa på kärnkraft med byggnation av en första reaktor vid Östersjökusten år 2019

Maj

Bara knappt 25 % röstade i EU-valet som blev en motgång för regerande Medborgarplattformen. Partiet fick 32 % av rösterna vilket var betydligt lägre andel röster än i parlamentsvalet. Partiet Lag och rättvisa blev näst störst och fick drygt 31 % av rösterna

Juni

Besökte USA:s president Barack Obama Polen i samband med 25-årsdagen av landets första fria val. Under besöket lanserade Obama en säkerhetsplan för Europa i syfte att försäkra sina europeiska allierade om fortsatt militärt stöd

Drabbades premiärminister Tusk av en politisk kris sedan veckotidningen Wprost publicerat en hemlig inspelning av ett samtal där centralbankschefen ska ha lovat inrikesministern att stötta regeringens ekonomiska politik i händelse av en finanskris, på villkor att finansministern avskedades

Juli

Genomfördes en misstroendeomröstning mot regeringen på initiativ av oppositionspartiet Lag och rättvisa. Kravet på att regeringen skulle avgå avvisades dock ed god marginal. Ett försök att avsätta inrikesminister Bartłomiej Sienkiewicz röstades också ned

Fällde europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna Polen för att ha låtit den amerikanska spionorganisationen CIA driva ett hemligt fängelse i norra Polen. Domstolen beordrade polska staten att betala 100 000 euro vardera i skadestånd till en palestinier och en saudier som blivit utsatta för tortyr i det hemliga fängelset 2002–2003 innan de överfördes till fånglägret Guantanamo Bay

Augusti

Utsågs premiärminister Donal Tusk till EU:s nästa president

September

Minskade leveranserna av naturgas från Ryssland till Polen med 45 % utan förklaring. Polska bedömare misstänkte att det minskade gasflödet berodde på att Polen sedan en tid sände en del av den ryska gasen vidare till Ukraina

Efterträdde Ewa Kopacz Donald Tusk som premiärminister. Hon blev därmed Polens andra kvinnliga premiärminister

Lade åklagarmyndigheten i Warszawa ned brottmålsundersökningen mot centralbankschefen som anklagades för brott i juni 2020

Skrev Polen, Ukraina och Litauen under ett avtal om att bygga upp en gemensam brigad för att stärka och modernisera det ukrainska försvaret

November

Fick oppositionspartiet Lag och rättvisa (PiS) flest röster i landsomfattande lokalval, men valreglerna gav trots det regerande Medborgarplattformen (PO) flest mandat. Lokalvalen blev omstridda eftersom dataprogrammet som skulle ha räknat rösterna inte fungerade. PiS begärde omval vilket avfärdades

Vann Robert Biedroń borgmästarvalet i staden Słupsk och blev därmed Polens första homosexuella borgmästare

December

Medgav förre presidenten Aleksander Kwaśniewski för första gången att den amerikanska underrättelsetjänsten CIA hade ett hemligt fängelse på polsk mark under "kriget mot terrorn" i början av 2000-talet

Demonstrerade omkring 60 000 människor i Warszawa mot påstått fusk i lokalvalen i november. Demonstrationen tillkom på initiativ av oppositionspartiet PiS

2015

April

Beslutade Polen att bygga sex bevakningstorn längs den 20 mil långa gränsen mot den ryska exklaven Kaliningrad. Beslutet fattades efter uppgifter om att ryska militären stationerat kortdistansrobotar med kapacitet att bära kärnvapen i området

Skrev president Komorowski under Europarådskonventionen som förbjuder våld mot kvinnor. Katolska kyrkan i Polen kritiserar beslutet och så gjorde även Andrzej Duda, Komorowskis utmanare i presidentvalet i maj

Maj

Genomfördes presidentvalet i två omgångar, 10 och 24 maj. Stor favorit var den sittande presidenten Komorowski, men helt otippat segrade det konservativa partiet PiS kandidat Andrzej Duda i den avgörande valomgången med 51,5 % av rösterna mot 48,5 % för Komorowski

Juni

Avgick Sejmens talman Radosław Sikorski och tre ministrar på grund av skandalen med läckta ljudinspelningar i juni 2014. I en ljudupptagning hör man honom kalla Storbritanniens premiärminister David Cameron inkompetent på grund av dennes hantering av EU-frågor. Han kritiserade också Polens samarbete med USA som värdelöst och anser att Polen visar undergivenhet gentemot USA

Juli

Protesterade den ryska regeringen mot att myndigheterna i den polska staden Nowa Sól rivit ett sovjetiskt krigsmonument

Tilldelades Zjanna Nemtsova, dotter till den i februari mördade ryske oppositionspolitikern Boris Nemtsov, det polska Solidaritetpriset på en miljon euro för sitt och hennes fars arbete för demokrati och mänskliga rättigheter

Augusti

6 augusti tillträdde Andrzej Duda posten Polens nya president

September

Försämrades Polens relationer med Ryssland ytterligare efter att Rysslands ambassadör i Warszawa sagt att Polen var medskyldigt till andra världskrigets utbrott genom att förhindra bildandet av en "antinazistisk allians"

Oktober

25 oktober Genomfördes parlamentsvalet. Valet resulterade i en stor seger för det konservativa partiet Lag och rättvisa (PiS) som fick 37,58 % av rösterna och därmed 235 av parlamentets 460 platser. Detta var första gången efter kommunismens fall som något parti fick egen majoritet i det polska parlamentet. Det tidigare regeringspartiet Medborgarplattformen (PO) fick 24,09 % av rösterna vilket gav 138 platser. Ytterligare tre partier klarade femprocentsspärren till parlamentet. Kukiz'15 som fick 8,81 % av rösterna vilket gav 42 mandat, Moderna (Nowoczesna) fick 7,60 % av rösterna vilket gav 28 platser. Jordbrukarpartiet PSL fick 5,13 % av rösterna vilket gav dem 16 parlamentsplatser

Även senatsvalet blev en storseger för Lag och Rättvisa (PiS) som fick 61 av de 100 platserna

Vägrade president Duda att skriva under avtal enligt vilket EU-länderna ska minska sina utsläpp av koldioxid med 20 % till 2020, i förhållande till nivåerna 1990. Hans parti PiS hade lovat att skydda Polens statliga kolgruvor. Han stoppar också ett lagförslag som skulle ha gett de litauiska och tyska minoriteterna ökad rätt att använda sina egna språk på kommunal nivå

November

Efter terrorattacker i Paris den 13 november, då minst 129 människor dödades, sade den tillträdande EU-ministern Konrad Szymański att det blivit politiskt omöjligt för Polen att uppfylla sitt åtagande att ta emot runt 10 000 flyktingar från Mellanöstern. Den tillträdande utrikesministern Waszczykowski sade också att Europa måste ta till nya metoder mot "det muslimska samfundet i Europa som hatar den här kontinenten och vill förgöra den". Förre presidenten Lech Wałęsa var kritisk till regeringens ställningstagande

16 november Tillträdde den nya regeringen. Bara några dagar senare drev igenom en lag i parlamentet som ger sejmen rätt att tillsätta ytterligare fem domare till författningsdomstolen, trots att det förra parlamentet nyligen utsett fem nya ledamöter. Europarådets kommissionär för mänskliga rättigheter värdade före omröstningen förgäves till parlamentet att inte godkänna denna snabba förändring av landets viktigaste rättsliga instans

Den nya regeringen bytte också ut de fyra högsta cheferna för underrättelsetjänsten och kontraspionaget. Oppositionspolitikere och analytiker protesterade mot förändringarna

December

Vädjade EU-kommissionen till Polen i ett brev till utrikes- respektive justitieministern att inte låta lagändringarna träda i kraft och tillämpas förrän det grundligt har utretts vilka konsekvenserna kan bli, trots detta röstade senaten igenom lagpaketet om ändrade regler för Författningsdomstolen. Ett par dagar senare skrev president Duda under lagen

Antog parlamentets underhus en lag som bedöms ge regeringen kontroll över de statsägda medierna. Lagen innebär att alla högre tjänstemän vid public service-radio och -TV utses, och kan avskedas, direkt av finansministern. I kraft av den nya lagen sades samtliga högsta chefer och styrelsemedlemmar vid allmän radio och TV upp. Regeringspartiet PiS hade för avsikt att omforma statlig radio och TV samt nyhetsbyrån PAP till "nationella kulturinstitutioner" som ska styras av ett nationellt medieråd. Den nya lagen resulterade i protester från olika håll

Antog sejmen, parlamentets underhus, en lag som ändrade beslutsfattandet vid författningsdomstolen. Bland annat krävdes två tredjedelars majoritet för ett utslag, mot tidigare enkel majoritet. I särskilt viktiga frågor måste minst 13 av de 15 domarna delta. Den nya lagen ansågs göra det lättare för regeringen att driva igenom nya lagar

Underkände författningsdomstolen stora delar av den lag om utnämningar till domstolen som det nya parlamentet antog efter tillträdet i november, bland annat fick presidenten inte rätt att utse ny chefsdomare

13 december Demonstrerade 50 000 människor i Warszawa mot regeringens agerande

14 december Demonstrerade 20 000 personer i Warszawa till stöd för regeringen

Underkände författningsdomstolen stora delar av den lag om utnämningar till domstolen som det nya parlamentet antog efter tillträdet i november, bland annat fick presidenten inte rätt att utse ny chefsdomare

Ignorerade president Duda uppmaningen från författningsdomstolen att installera tre av de fem domare som det förra parlamentet utnämnde. Istället ledde han den ceremoni där domare utnämnda av det nya PiS-dominerade parlamentet installerades

2016

Januari

Trots inhemsk och internationell kritik undertecknade president Duda den nya polska medielagen. Bara ett par dagar efteråt demonstrerade mer än 20 000 människor i Warszawa och ytterligare tusentals i andra städer mot medielagen

Beslutade EU-kommissionen att inleda en granskning av Polens respekt för de rättsstatliga principerna. Granskningen skedde främst med anledning av förändringarna av författningsdomstolens sammansättning och verksamhet

Antog parlamentet en lag som gav justitiedepartementet kontroll över riksåklagarmyndigheten. Genom den nya lagen blev justitieministern samtidigt riksåklagare med möjlighet att ingripa i alla åklagares utredningar

Antog parlamentet en lag som gjorde det möjligt för underrättelsetjänsten och polisen att samla in uppgifter från internettrafiken utan att behöva gå via operatörerna

Februari

Tillsatte regeringen en ny utredning om flygkatastrofen i Ryssland 2010 då bland andra den dåvarande presidenten Lech Kaczyński omkom

Godkände president Duda den lag om ökade möjligheter att övervaka internet som parlamentet antog i januari

Antog parlamentet en lag om att barnbidrag skall införas. Familjer med minst två barn skulle varje månad få motsvarande cirka 1 200 kronor per barn från och med april. Barnbidraget var ett av PiS vallöften

Anklagade president Duda förre presidenten Lech Wałęsa för att ha samarbetat med den kommunistiska säkerhetstjänsten från 1970-talet. Wałęsa erkände att han begått misstag men avfärdar anklagelserna

Några dagar efter att förre presidenten Lech Wałęsa utpekats som kommunistagent inledde Riksåklagarmyndigheten en utredning om huruvida kommunistregimens hemliga polis förfalskade dokument som säger att han samarbetat med Ryssland

Sade Venedigkommissionen inom Europarådet att de ändrade reglerna för författningsdomstolen var ett hot mot det polska rättssamhället

Mars

Tillbakavisade regeringen kritiken i Venedigkommissionens rapport från februari och sade att den inte behöver följa dess rekommendationer

Demonstrerade omkring 50 000 demonstranter i Warszawa och krävde att regeringen respekterar författningen

Fick Venedigkommissionen i uppdrag att även granska den nya polska lagen som bland annat gör det lättare för polisen att samla in uppgifter från datatrafik

Efter att 31 människor dödats och flera hundra skadats i islamistiska terrordåd i Bryssel, sade premiärminister Szydło att Polen inte kan ta emot några flyktingar alls enligt EU:s fördelningsplan

Krävde den polska katolska kyrkan ett totalförbud för abort

April

Antog EU-parlamentet med stor majoritet en resolution som anklagade den polska regeringen för att i praktiken lamslå författningsdomstolen, kränka landets författning och undergräva rättsstatens principer genom att ändra reglerna för domstolens verksamhet

Maj

Upplöste regeringen ett statligt råd som haft som uppgift att motverka rasism. Oppositionen protesterar men regeringen sade att nya organ kommer att upprättas som skall arbeta för att motarbeta rasism

Bildade flera oppositionspartier en allians med målet att skydda rättsstaten i Polen. Koalitionen fick namnet "Frihet, jämlikhet och demokrati"

Deltog omkring 250 000 människor i en regeringskritisk demonstration i Warszawa. Detta var en av de största manifestationerna i huvudstaden sedan kommunistregimen föll 1989

EU-kommissionens granskning av den polska rättsstaten som inleddes i januari var nu klar och Polens regering fick fem dagar på sig att genomföra påtagliga förbättringar. Om så inte skedde kunde EU starta en process som kan leda till att Polen fråntas sin rösträtt i Europeiska rådet. Premiärminister Szydło sade senare i parlamentet att hennes regering aldrig kommer att ge efter för påtryckningar från EU

Juni

1 juni En vecka efter att EU:s tidsfrist för stärkt rättsstatligt skydd löpt ut överlämnade EU en formell varning till den polska regeringen. Så långt har EU-kommissionen aldrig tidigare gått gentemot en medlemsstat. Polens regering sade att EU-kommissionen gav en ensidig och förvrängd bild av läget

Beslutade regeringen att under 2017 utöka försvarsmakten från 100 000 man till 150 000 på grund av det oroliga internationella läget

7 juni Inledde 31 000 soldater från 24 länder den största militärövningen i Natos regi sedan det kalla krigets slut på polsk mark. Övningen kallades för Anaconda och var 10 dagar lång. Nära hälften av soldaterna var från USA

15 juni Kritiserade Europarådets människorättskommissarie den polska regeringen för att hota de mänskliga rättigheterna och undergräva rättsstaten genom sina förändringar av rättssystemet. Den polska regeringen avfärdade kritiken

Tillsatte EU-kommissionen en granskning av polska myndigheters avverkning av skog i Białowieża, ett världsarvsklassat urskogsområde på båda sidor av den polsk-vitryska gränsen. Polska regeringen hävdade att avverkningen sker på grund av skalbaggsangrepp

Juli

Gav EU-kommissionen polska regeringen en frist på tre månader att ändra de förändrade reglerna för författningsdomstolens sammansättning och verksamhet

Antog parlamentet en resolution som klassade ukrainska nationalisternas massakrer på 100 000 polacker under andra världskriget som ett folkmord

Beslutade regeringen beslutar att 32 000 personer som arbetade vid den kommunistiska säkerhetstjänsten ska få sina pensioner sänkta till det nationella genomsnittet. Enligt regeringen skulle detta spara mer än 30 miljoner euro per år för staten

I samband med Nato-mötet i Warszawa meddelade USA:s president Barack Obama att USA skall stationera 1 000 soldater i Polen och placera ett brigadhögkvarter i landet. Obama riktade också kritik mot Polens hantering av författningsdomstolen och uppmanar regeringen att göra mer för att trygga demokratin

Efter kritik antog parlamentets underhus en reviderad lag om förändringar av författningsdomstolens verksamhet. I gengäld sade den nya lagen att nya domare ska utses av regeringspartiet

Augusti

Vägrade författningsdomstolen att godkänna de nya regler för domstolens verksamhet som antogs av parlamentet i juli. Enligt domstolen strider de nya lagarna mot landets konstitution

Inledde åklagare en förundersökning om brott mot författningsdomstolens ordförande Andrzej Rzepliński. Han misstänks för tjänstefel, alternativt maktmissbruk, efter att ha vägrat godta de tre nya domare som det PiS-dominerade parlamentet utnämnt

September

Demonstrerade omkring 30 000 människor i Warszawa mot regeringens ändrade regler för författningsdomstolen. Samtidigt deltog omkring 6 000 läkare, sköterskor och annan sjukhuspersonal i en protestmarsch mot de låga lönerna i vårdsektorn och regeringens enligt dem otillräckliga budgetsatsningar på sjukvården

Antog EU-parlamentet en resolution som uppmanade Polen att före oktober utgång lösa landets författningskris

Oktober

Strejkade tusentals kvinnor mot regeringens planer på närmast totalt abortförbud. Bara några dagar tidigare hade många demonstrerat i Warszawa mot en förändring av abortlagarna

6 oktober Drog regeringen tillbaka förslag på en ny abortlag

Demonstrerade flera tusen lärare över hela landet mot de förändringar av undervisningssystemet som regeringen föreslagit. Enligt regeringsförslaget till nya kursplaner skulle bland annat större tonvikt fästas vid polsk historia och litteratur samt polska språket

Kritiserade Venedigkommissionen, Europarådets författningsexperter, på nytt de förändringar som gjorts av författningsdomstolens verksamhet

Gick PiS-ledaren Jarosław Kaczyński med på att kvarlevorna av hans bror, förre presidenten Lech Kaczyński, grävs upp och obduceras i samband med en utredning av den flygkrasch i ryska Smolensk 2010 då brodern omkom

Meddelade utrikesminister Waszczykowski att regeringen inte tänker följa EU-kommissionens krav på att ändringarna av författningsdomstolens arbete skulle rivas upp

November

14 november Öppnade rättspersonal den förre presidenten Lech Kaczyńskis sarkofag i Kraków för att börja analysera kvarlevorna i samband med en ny utredning om orsaken till flygkraschen i ryska Smolensk 2010, då 96 polacker omkom

December

Antog parlamentet en lag som begränsade rätten att hålla offentliga demonstrationer. Enligt lagen får periodiska möten, offentliga sammankomster som regelbundet hålls på samma plats och samma tid, alltid företräde framför eventuella motdemonstrationer

17 december Utlöste ett regeringsförslag om att begränsa mediernas tillträde till parlamentet och förbjuda fotograferande inne i parlamentsbyggnaden kraftiga protester. Efter tumult i kammaren flyttade regeringen omröstningen om 2017 års statsbudget till en annan lokal, vilket fick oppositionen och medierna att ifrågasätta om omröstningen gått lagligt till. Tusentals demonstranter blockerade utgångarna från parlamentet så att regeringens medlemmar måste få poliseskort för att ta sig ut

20 december Drog regeringen tills vidare tillbaka förslaget om begränsat medietillträde till parlamentet. Ett nytt förslag skulle läggas fram efter årsskiftet. Ledamöter för oppositionen fortsatte sin ockupation av plenisalen och krävde att debatten och omröstningen om budgeten skulle göras om

22 december Sade EU-kommissionens vice ordförande Frans Timmermans att Polen inte fick utnämna någon ny ordförande i författningsdomstolen förrän alla tidigare krav på hur domstolen ska hanteras har uppfyllts. Han gav Polen en ny frist på två månader att sluta undergräva rättsväsendets

oberoende. Polska regeringen svarade att den betraktar frågan om författningsdomstolen som avslutad

2017

Januari

Efter många turer antogs statsbudgeten för 2017 efter att president Duda undertecknat den

Stationerades amerikanska soldater och stridsvagnar i Polen som ett led i Natos förstärkning av alliansens östra flank. Ryssland reagerade starkt mot detta

Avbröt den liberala oppositionen bojkotten av parlamentets arbete efter att regerande PiS gått med på att dra tillbaka förslaget om att begränsa mediernas tillträde till parlamentet

Februari

Lämnade regeringen sitt svar till EU-kommissionen om hur landet har garanterat författningsdomstolens grundlagsenliga oberoende. Utrikesminister Waszczykowski sade att regeringen därmed ansåg att konflikten med EU därmed kunde läggas åt sidan

Mars

Godkände författningsdomstolen en lag som gav myndigheterna rätt att förbjuda motdemonstrationer inom mindre än 100 meters avstånd från möten eller demonstrationer som kunde anses vara av nationell eller historisk betydelse. Beslutet fattades av sju domare som utnämnts av den nuvarande PiS-regeringen. Tre domare som tillsattes av den förra regeringen fick inte delta i beslutet och en fjärde tvingades ta kompliment

Reagerade den polska regeringen negativt på att Donald Tusk omvaldes till Europeiska rådets ordförande. Enligt regeringen visade omröstningen att EU har utvecklats till en union under tysk ledning och att omröstningsresultatet var en följd av tyska påtryckningar på flera av länderna

Bildades det nya politiska partiet Momentum-rörelsen

Lanserade den polska regeringen den polske ledamoten av EU-parlamentet Jacek Saryusz-Wolski som kandidat till posten som ordförande för Europeiska rådet, när nuvarande ordföranden Donald Tusks mandat löpte ut i maj

April

Förhöordes förre premiärministern Donald Tusk om i samband med utredningen av flygkraschen i ryska Smolensk 2010. Han ansåg att han betraktar hela fallet som politiserat

Sade den nya kommission som utreder flygkatastrofen i Smolensk i Ryssland 2010, då presidenten och 95 andra högt uppsatta polacker omkom, att kraschen troligen orsakades av en explosion ombord. En tidigare utredning skyllde kraschen på misstag av de polska piloterna och de ryska flygledarna

Maj

Avvisade regeringen ännu en begäran från EU om att ta emot flyktingar

Stationerades ett hundratal amerikanska soldater i Poznań där USA byggt upp ett nytt högkvarter för sin nya insatsstyrka på över 6 000 man i Natos östliga medlemsländer

Juni

Protesterade tusentals människor i Warszawa mot att regeringen tillåtit skogsavverkning i det världsarvsklassade urskogsområdet Białowieża vid gränsen mot Vitryssland. EU hade uppmanat polska regeringen att avbryta trädfällningen

13 juni Inledde EU en rättsprocess mot Polen, Ungern och Tjeckien för att länderna vägrat ta emot flyktingar enligt den omfördelningsplan som EU-länderna antagit. Processen inleddes med att EU-kommissionen skickade ett brev till respektive regering och krävde en förklaring

Juli

Anmälde EU-kommissionen Polen till EU:s domstol för trädfällningen i Białowieża-skogen och begärde att domstolen skulle utfärda ett tillfälligt avverkningsförbud

Godkände senaten två nya lagar som berör rättsväsendet, i den ena att parlamentet skulle utse medlemmarna av Nationella domstolsrådet och i den andra att justitieministern skulle utse ordförandena i de lägre domstolarna

Deltog omkring 17 000 personer i en demonstration mot de nya domstolslagarna utanför Högsta domstolen. Tidigare samma dag hade omkring 10 000 personer demonstrerat mot lagarna utanför parlamentet

Hotades Polen av EU-kommissionens vice ordförande Frans Timmermans med att unionen nu var nära att tillgripa EU-fördragets artikel 7 och ta ifrån Polen dess rösträtt i ministerrådet. Han kräver att Polen genast stoppade processen med att ställa rättsväsendet under regeringens kontroll. PiS-ledaren Kaczyński sade att EU skulle sluta lägga sig i Polens inre angelägenheter och att varningen från EU var politiskt betingad

Uppmanade EU-kommissionen de polska myndigheterna att sluta hota journalister som kritiserat den högnationalistiska regeringen och att PiS-regeringen respekterar mediernas frihet

Demonstrerade tusentals människor i städer runt om i landet mot att parlamentets underhus antagit den lag som ger sejmen rätt att utse alla ledamöter av Högsta domstolen. President Duda avisade ett förslag från Europeiska rådets ordförande Donald Tusk om ett möte för att diskutera krisen

Antog senaten lagen om att byta ut Högsta domstolens medlemmar mot ledamöter utnämnda av regeringen. Tusentals människor demonstrerade utan för byggnaden medan senaten diskuterade ärendet. Flera hundra demonstrerade utanför PiS-ledaren Kaczyńskis bostad. Förra presidenten Lech Wałęsa uppmanade polska folket att med alla medel försvara den demokrati som skapades 1989. Även EU och USA kritiserade den polska regeringens försök att ta kontroll över rättsväsendet

Vägrade president Duda att godkänna två av de tre lagar om rättsväsendet som parlamentet nyss antagit. Han läade in sitt veto mot förslaget att parlamentet ska utse medlemmarna av Nationella domstolsrådet och lagen om att regeringen ska utse ledamöterna av Högsta Domstolen och att HD:s nuvarande medlemmar tvingades att avgå. Detta innebar att båda lagarna skickades tillbaka till parlamentet för att omarbetas

Godkände president Duda lagen om att justitieministern har rätt att byta ut chefsdomarna vid lägre instanser och appellationsdomstolarna

Beordrade EU-domstolen polska regeringen att omedelbart avbryta avverkningen av skog i den världsarvsklassade Białowieża-skogen i väntan på ett permanent förbud. Miljöministern svarade att avverkningen ska fortsätta medan regeringen förbereder ett svar till domstolen

Inledde EU-kommissionen en rättslig process mot polska regeringens försök att undergräva domstolarnas självständighet. Kommissionen anser att beslutet att ge justitieministern rätt att utnämna och avskeda domare strider mot EU:s regelverk, att en av de nya lagarna tvingar kvinnliga domare i pension vid 60 års ålder och manliga vid 65

Augusti

Sade Polen åter nej till EU att ändra lagarna om det polska rättssystemet

Anklagade Frankrikes president Emmanuel Macron den polska regeringen för att motarbeta Europas intressen och säger att Polen riskerar att hamna i EU:s utkanter i framtiden

Lade president Duda in sitt veto mot ett regeringsförslag. Han vägrade godkänna ett tiotal generaler som regeringen hade nominerat och hänvisar till oklarheter i befälsordningen i regeringens planerade reform av militärledningen

Hölls ett nytt förhör, det andra i ordningen, med förre premiärministern Donald Tusk av åklagare i Warszawa i samband med den nya utredningen om flygkatastrofen i Smolensk 2010, där 96 högt uppsatta polska medborgare omkom, bland dem den dåvarande presidenten Lech Kaczyński

September

Tillsatte regeringen en parlamentarisk kommission som skulle beräkna hur stora skadeståndskrav Polen ska kunna rikta till Tyskland för förödelsen under andra världskriget. Tyskland har meddelat att landet betraktar skadeståndspråget som avslutad genom det avtal som slöts 1953

Antog parlamentets underhus en lag om att inrätta en ny statlig myndighet som ska fördela pengar till frivilligorganisationer

Antydde premiärminister Szydło att Polen kan komma att kräva nytt krigsskadestånd från Tyskland. Tyska regeringen avvisade omedelbart tanken och slog fast att Polen och de andra länderna i dåvarande Warszawapakten 1953 skrev under ett avtal om att acceptera det skadestånd de fått och inte kräva något mer

Oktober

1 oktober Trädde regeringens vallöfte att sänka pensionsåldern i kraft. Den sänktes från 67 år för alla till 60 år för kvinnor och 65 år för män

7 oktober Samlades tiotusentals katoliker vid gränsövergångar och vid den baltiska kusten för att be för Polens och världens räddning. Massbönen hölls på årsdagen av slaget vid Lepanto 1571, när en förenad styrka från kristna länder besegrade den osmanska flottan

November

11 november Firade omkring 60 000 polacker självständighetsdagen med att marschera med fanor och rökbomber genom Warszawa i en manifestation som arrangerats av högernationalister

15 november Röstade EU-parlamentet för att förbereda sanktioner mot Polen på grund av regeringens planer på att stärka den politiska kontrollen över rättsväsendet. Premiärminister Szydło reagerar kraftigt mot beslutet

Beslutade Polen att köpa robotförsvårssystemet Patriot av USA

December

1 december Stämde EU-kommissionen stämmer Polen, Tjeckien och Ungern inför EU-domstolen för att ha vägrat följa det beslut som EU:s ministerråd fattade i september 2015 om att alla medlemsländer skulle dela på ansvaret enligt ett kvotsystem för omkring 160 000 flyktingar som då befann sig i Grekland och Italien

7 december Lämnade premiärminister Beata Szydło in sin avskedsansökan sedan det stått klart att hon saknade tillräckligt stöd inom sitt eget parti PiS

8 december Gav president Duda finansminister Morawiecki i uppdrag att bilda en ny regering efter att premiärminister Szydło lämnat in sin avskedsansökan

12 december Installerades Ekonomi- och utvecklingsminister Mateusz Morawiecki som premiärminister och behöll även ansvaret för ekonomi- och utvecklingsfrågor. Den avgående regeringschefen Beata Szydło blev vice premiärminister. För övrigt genomfördes inga förändringar

13 december Besökte president Duda Ukrainas president Petro Porosjenko i Ukraina. De båda presidenterna enades om att försöka dämpa en dispyt om massakrer som begicks under andra världskriget, då ukrainska och polska styrkor bekämpade varandra

20 december Föreslog EU-kommissionen för EU:s ministerråd att artikel 7 i EU-fördraget skulle aktiveras gentemot Polen, vilket innebar att landet kan komma att förlora sin rösträtt i unionens beslutande institutioner. Orsaken är de reformer inom rättsväsendet som Polens parlament antagit. Detta var första gången ett Artikel-7-förfarande initieras mot ett medlemsland. Polen hade nu tre månader på sig att följa EU:s rekommendationer om att inte genomföra reformerna, annars kan medlemsstaterna rösta för att frånta Polen rösträtten. Polens president Duda reagerade starkt på EU:s beslut och sade att han kommer att underteckna de kritiserade rättsreformerna

Antog sejmen, parlamentets underhus, flera vallagar som fått skarp kritik från oppositionen och EU för att undergräva landets demokratiska system

21 december Ingick Polen ett nytt försvarsavtal med Storbritannien som skall reglera det bilaterala samarbetet i samband med briterens utträde ur EU i mars 2019

2018

Januari

Röstades ett förslag på en mer liberal abortlag ned i parlamentet, de vill se en strängare abortlagstiftning istället

Februari

1 februari Röstade parlamentet för en lag som gör det straffbart att anklaga den polska nationen eller staten för att vara skyldig eller medskyldig till Förintelsen under andra världskriget. Lagen gör det också illegalt att beskriva nazisternas dödsläger i Polen som polska. Israel fördömde lagen

6 februari Undertecknade president Duda lagen som gör det straffbart att anklaga den polska staten för medskyldighet till Förintelsen under andra världskriget samt att beteckna den nazityska regimens dödsläger på ockuperad polsk mark för polska

Mars

6 mars Antog parlamentet antar en lag som fråntog befäl som tjänat inom de väpnade styrkorna under den kommunistiska perioden mellan 1943 och 1990 deras militära grader

Utvisade Polen fyra ryska diplomater efter en nervgiftsattack mot en rysk före detta spion och hans dotter i Storbritannien i början av mars. Utvisningarna var en samordnad aktion med ett 20-tal länder, främst i EU, i solidaritet med den brittiska regeringen

Lämnade regeringen ett svar till EU på hur Polen skulle göra för att undvika de sanktioner som unionen kan komma att rikta mot landet på grund av de kritiserade rättsreformerna

Bad president Duda om förlåtelse å den polska republikens vägnar till de judar som drevs ut ur landet av kommunistregimen 1968. Ungefär 15 000 judar, halva den judiska minoriteten i Polen, fråntogs sitt medborgarskap och utvisades

Maj

Erbjuder sig regeringen att betala USA för att ha en permanent militärbas med stridsvagnar i Polen. Syftet skulle vara att förhindra ryska militära angrepp

Juni

28 juni Meddelade ett stort antal domare i Högsta domstolen att de vägrar att lämna sina platser den 3 juli med hänvisning till att regeringens beslut att tvångspensionera dem strider mot författningen

Varnade Europarådets korruptionsbekämpningsorgan, GRECO, i en rapport för att Polens domare inte längre lever upp till de krav på oberoende som gäller för att kunna bekämpa korruption

Juli

2 juli Inledde EU-kommissionen en ny rättsprocess mot Polen, som ett svar på den hårt kritiserade polska rättsreformen, som bland annat innebär att 40 % av domarna i Högsta domstolen kan tvingas lämna sina tjänster. De nya bestämmelserna skulle gälla från 3 juli

4 juli Sade tiotals domare i Högsta domstolen, bland annat chefsdomaren Małgorzata Gersdorf, att de vägrar att lämna sina poster med hänvisning till att regeringens beslut att tvångspensionera dem strider mot författningen. Flera tusen människor demonstrerade som stöd för domarna, bland dem den förre fackföreningsledaren och förre presidenten Lech Walesa

26 juli Demonstrerade tusentals människor i Polen när president Andrzej Duda undertecknade en lagändring som skulle förenkla processen att utse en chefsdomare för Högsta domstolen

September

11 september Tillsatte president Duda Dariusz Zawistowski som tillförordnad chef för Högsta domstolen samtidigt som den sittande chefsdomaren Małgorzata Gersdorf vägrade att lämna sin post efter att hon tvångspensionerats

17 september Uteslöts Polen från ett samarbetsforum för rättsväsendet i EU-länderna, ENCJ

20 september Utsåg president Andrzej Duda tio nya domare som skulle tjänstgöra i Högsta domstolen. De skulle ingå i en nyinrättad domstolskammare för disciplinfrågor

24 september Tog EU-kommissionen frågan om maxålder för domare i Högsta domstolen till EU-domstolen. Polens regering hävdade att lagen som sänker domares pensionsålder är en nationell fråga, medan EU-kommissionen ansåg att den inkräktar på domstolarnas oberoende och därmed på unionens rättsordning

27 september Bad Romuald Kaminski, katolsk ärkebiskop, offer för sexuella övergrepp inom hans stift om ursäkt. I hans stift i östra Warszawa har tolv fall utretts och tio bekräftats under loppet av 26 år. Enligt stiftelsen "Var inte rädd", som ger stöd till offren, har 56 präster på senare år fällts för övergrepp eller innehav av barnporr

Oktober

10 oktober Utsåg president Andrzej Duda ytterligare 27 nya domare till Högsta domstolen, trots kritik både inom landet och från EU

19 oktober Beordrade EU-domstolen Polen att med omedelbar verkan dra tillbaka beslutet om sänkt pensionsålder för domare, från 70 till 65 år, som tvingade många domstolsjurister att sluta arbeta i förtid

21 oktober Stärkte regeringspartiet Lag och rättvisa (PiS) sina positioner på landsbygden i lokalvalen och fick majoritet i sex av 16 regionparlament. I storstäderna vann den mer liberala allians som bildats av partierna Medborgarplattformen (PO) och Moderna

Slöt det statliga energibolaget PGNiG ett 20-årigt avtal om leveranser av flytande naturgas från USA. Syftet var att slippa beroendet av ryska leveranser. Avtalet skulle gälla från år 2022

November

4 november I andra omgången av lokalvalen förlorade regeringspartiet Lag och rättvisa (PiS) ytterligare röster i storstäderna. PiS dominerade dock på landsbygden

19 november Under den katolska biskopskonferens bad kyrkan brottsoffren om förlåtelse för sexuella övergrepp som begåtts av präster

20 november Meddelade regeringen att inte heller Polen kommer att underteckna FN:s avtal om globalt samarbete kring migration

21 november Gav regeringen efter för ett krav från EU-domstolen och låter domare som tvingats gå i pension återinträda i tjänst

30 november Enades Polen och Danmark om att bygga en gasledning på Östersjöns botten för naturgas från Norge till Polen. Den 90 mil långa gasledningen ska vara klar leveranser år 2022 när gasleveranserna från det ryska företaget Gazprom upphör

December

15 december avslutades uppföljningsmötet av klimatavtalet som slöts i Paris 2015 i Katowice. Drygt 150 länder enades om hur länder ska mäta och rapportera koldioxidutsläpp

19 december Röstade Polen, och fyra andra länder, mot FN:s internationella avtal om migration i FN:s generalförsamling

21 december Utlystes landssorg för att 13 gruvarbetare dog och tio skadades i en metangasbrand i en kolgruva i tjeckiska Karvina

23 december Avled den 94-åriga Simcha "Kazik" Rotem som var den siste överlevande från den judiska revolten mot nazisterna i Warszawas getto 1943 i Jerusalem

2019

Januari

5 januari Omkom fem tonårsflickor i en brand i en äventyrsanläggning i staden Koszalin

9 januari Besökte Italiens inrikesminister Matteo Salvini Polen. Han träffade även Jaroslaw Kaczynski (PiS) och sade att Italiens regeringskoalition vill ha Polens hjälp att genomdriva ett Europa med "mer säkerhet och mindre byråkrati"

11 januari Greps en kinesisk affärsman, försäljningschef för IT-bolaget Huawei, misstänkt för spioneri. Även en polack med bakgrund inom bekämpning av cyberbrottslighet för den polska säkerhetstjänsten greps

13 januari Knivhöggs Paweł Adamowicz, borgmästaren i staden Gdańsk, under en insamlingskampanj för inköp av sjukvårdsutrustning. Han avled av sina skador dagen efter attentatet

Februari

1 februari Stängdes ett slakteri i Kalinowo i nordöstra Polen efter att det avslöjats att företaget i hemlighet tagit emot sjuka djur för slakt. Köttet hade sålts i minst 15 länder, bland dem Sverige

14 februari Hölls en konferens om Mellanöstern i Warszawa om Mellanöstern, dock var Iran inte inbjudna då konferensen i första hand handlade om dem

21 februari Överlämnades en rapport till påve Franciskus i Vatikanen om 400 fall av sexuella övergrepp mot barn som begåtts av företrädare för katolska kyrkan i Polen. I rapporten anklagades biskopar och ärkebiskopar för att ha mörklagt övergrepp

Meddelade försvarsminister Mariusz Błaszczak att Polen kommer att investera omkring 450 miljarder i en uppgradering av sitt försvar fram till år 2026

Mars

14 mars Medgav den polska katolska kyrkan i en rapport att 382 företrädare för katolska kyrkan under de senaste 30 åren gjort sig skyldiga till sexuella övergrepp mot barn och minderåriga. Totalt känner man till 624 offer, varav fler än hälften pojkar

25 mars Kom författningsdomstolen fram till att Polens grundlag tillåter det nya system för rekrytering av domare som regeringen har infört

April

3 april Riktade EU-kommissionen ett nytt hot om böter Polen för de föreslagna ändringarna i rättssystemet

8 april Strejkade lärare för högre löner, omkring 15 000 skolor och förskolor stängdes under strejken

Maj

26 maj Fick det regerande partiet Lag och rättvisa (PiS) drygt 45 % av rösterna och 27 mandat i valet till Europaparlamentet. Oppositionsalliansen Europeiska koalitionen fick drygt 38 % av rösterna och 22 mandat. De återstående 3 mandaten tillföll det nybildade partiet Vår

Juni

12 juni Meddelade USA:s president Donald Trump att USA skulle flytta 1 000 soldater till Polen från Tyskland i samband med att president Duda besökte Vita huset

24 juni Fällde EU-domstolen Polens regering för lagändringen om att domare i Högsta domstolen skulle tvångspensioneras

Juli

Avskaffade en ny lag inkomstskatten för nästan alla under 26 år, omkring två miljoner löntagare under en viss inkomstgräns beräknades vara berörda. Skatten för unga egenföretagare blev dock kvar

Augusti

Avgick talmannen i parlamentet Marek Kuchciński efter att han frekvent använt regeringsplan och militärhelikoptrar för privata resor

September

1 september På 80-årsdagen av andra världskrigets utbrott framförde Tysklands president Frank-Walter Steinmeier en officiell ursäkt till Polen, i staden Wieluń där de första nazityska bomberna föllades 1939

11 september På begäran av regeringspartiet Lag och rättvisa stängdes parlamentet till efter parlamentsvalet den 13 oktober. PiS motiverar beslutet med att ledamöterna ville ha tid till kampanjmöten i sina valkretsar

30 september Varnade tre tidigare presidenter, Lech Wałęsa, Aleksandr Kwaśniewski och Bronisław Komorowski, i ett öppet brev inför det kommande valet för växande auktoritära tendenser vilka kan leda till diktatur i landet

Oktober

10 oktober Tilldelades den polska författaren Olga Tokarczuk 2018 års Nobelpris i litteratur

13 oktober Blev det regerande partiet Lag och rättvisa (PiS) störst i parlamentsvalet och fick 44 % av rösterna, Liberala Medborgarkoalitionen blir näst störst med 27 % av rösterna och Vänsteralliansen fick 13 % av rösterna

I valet till senaten tappade PiS sin majoritet då oppositionen fick 51 av överhusets 100 mandat

28 oktober Inledde polska och ryska utredare gemensamt en ny granskning av flygkraschen i ryska Smolensk 2010 då 96 människor miste livet. Bland dödsoffren fanns Polens president Lech Kaczyński och stora delar av landets politiska elit

31 oktober Bedömde generaladvokaten vid EU-domstolen att Polen, Ungern och Tjeckien bröt mot EU-rätten när de vägrade ta emot flyktingar 2015. Straffet för detta kunde resultera i böter

November

5 november Kom EU-domstolen fram till att Polen bröt mot EU-lag när pensionsåldern för domare sänktes 2017 och olika pensionsålder infördes för män och kvinnor i domaryrket

December

5 december Bedömde Högsta domstolen att en del av den polska regeringens reformering av rättsväsendet stred mot europeisk och därmed mot polsk lag

14 december Uppmanade förre presidenten Lech Wałęsa till en massprotest mot de ändringar av rättssystemet som Polens konservativa regering är på väg att genomföra

18 december Genomfördes manifestationer i fler än 110 städer mot regeringens planerade ändringar av rättsväsendet

19 december Antog sejmen, parlamentets underhus, den nya lagen som gör det lättare för regeringen att avskeda domare. Lagen måste dock godkännas även i överhuset, senaten, innan den kan träda i kraft

27 december Kallade Polens UD upp Rysslands ambassadör för att framföra en diplomatisk protest efter att Rysslands president Putin hävdade att Polen bar en del av skulden för andra världskriget